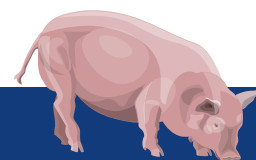

Råd og tips
for en bedre
produksjon

Miljøet i huset er viktig for grisens prestasjoner

Du kan gjøre mye i grisehuset for å tilrettelegge for lavest mulig fôrforbruk hos slaktegrisen. Utenom kraftfôr og genetik påvirker grisens miljø fôrutnyttelsen i stor grad. Med miljø menes de omgivelsene grisen holdes i. I dette temaarket finner du tips om hvordan du kan bedre miljøet og senke fôrforbruket.

Visste du at:

En 70 kg slaktegris på fri fôring bruker litt over 30 % av energiinntaket sitt til vedlikehold?

For hver °C under nedre kritiske temperatur øker det frivillige fôrøptaket til grisen med ca 1,5 %?

Høye konsentrasjoner av ammoniakk øker fôrforbruket?

Les mer på de neste sidene...

Temperatur og luftklima har mye å si for grisens fôrutnyttelse

Forsøk har vist at både for lave og for høye temperaturer øker fôrforbruket. Ved innsett i slaktegrisavdelingen bør temperaturen ligge rundt 22-23 °C. Utover i innsettet senkes temperaturen gradvis etter hvert som grisen blir større og slaktemoden gris tåler godt temperaturer ned i 15-16 °C. Lun temperatur på liggeplassen og godt med strø kan kompensere for lavere lufttemperatur.

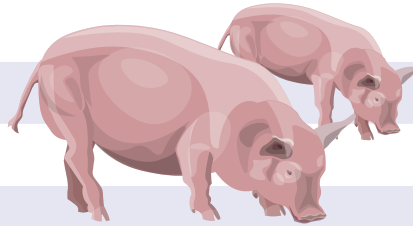
Om alle grisene ligger i bukleie er dette et tegn på at det er for kaldt i rommet og fôrforbruket øker. Om grisen ligger helt i sideleie kan det være for varmt.

Tilstrekkelig luftskifte er en forutsetning for at dyra skal produsere best mulig

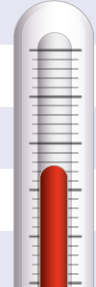
Vi vet at mistilpasset gris lettere biter haler enn gris som trives. For høye konsentrasjoner av skadelige gasser øker fôrforbruket. Grisen er svært sensitiv for trekk og større svingninger i lufttemperatur. Forsøk viser at dette gir dårligere fôrutnyttelse og øker risikoen for halebiting.

En årlig kontroll av ventilasjonssystemet i fjøset anbefales for å sikre at funksjonene er riktig innstilt.

Vekt på dyra	Anbefalt romtemperatur
Ankomstdagen slaktegrisavdeling	23-24 °C
Fra 25 kg	22 °C
40-60 kg	18 °C
60-80 kg	16 °C
80-120 kg	15 °C

Temperaturanbefalingene er veiledende. Grisens adferd forteller om det er for varmt eller for kaldt.

Lavere dyretetthet i bingen kan øke tilveksten

Forskriften for hold av svin setter et minstekrav for areal per dyr. Flere produsenter har den siste tiden opplevd bedre økonomi ved å redusere belegget ytterligere. De rapporterer om at trivsel og tilvekst i bingen øker og problemene med halebiting blir mindre. Er det for mange gris i bingen vil dette påvirke fôrutnyttelsen negativt på flere måter. Høyere dyretetthet øker smittepresset i bingen, og grisen må bruke mer energi på å bekjempe smittestoffer i miljøet.

Det kan også oppstå utfordringer med at det er for få vannkilder eller spiseplasser i forhold til antall gris. Dette går særlig utover tilveksten og fôrutnyttelsen til de minste og svakeste individene i bingen. Mangel på ressurser som vann, fôr og liggeplass er også en sterk risikofaktor for halebiting.

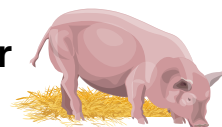
Har grisene nok ete- og drikkeplasser?

Vann er en undervurdert innsatsfaktor i slaktegrisproduksjonen. Tilstrekkelig vanntilgang er en forutsetning for at grisen skal ha et optimalt fôropptak og fôrutnyttelse. Allikevel ser vi ofte at det sviktes på dette området. Innfør en rutine for å sjekke alle drikkepipler/vannkar en gang i uka, da vil du raskt oppdage om en vannkilde gir for lite vann.

En annen viktig faktor i bingen er antall eteplasser. Gris er flokkdyr og ønsker å gjøre ting samtidig. Er det knapphet på fôrplasser vil gris som ikke får tilgang på grunn av lav rang eller størrelse falle fra. De kan også bite større gris for å komme til.

Vennlig håndtering gir bedre fôrutnyttelse

Hvordan røkteren behandler grisen har faktisk også betydning for fôrutnyttelsen. Gris som opplever rolig og vennlig håndtering vil ha bedre fôrutnyttelse enn gris som behandles dårlig.

En gris som behandles dårlig (brå håndtering, slag, spark, rop) vil bli stresset. Stress reduserer immunforsvaret, bryter ned muskelvev og gjør fordøyelsen av fôr mindre effektiv. Faren øker samtidig for at det brytes ut halebiting i fjøset.

God rengjøring senker smittepresset

Grundig rengjøring før innsett av gris er nødvendig for å redusere nivået av smittestoffer i fjøset og hindre overføring av smitte fra et innsett til neste. Parasitter som spolorm kan øke fôrforbruk og redusere tilvekst. Alle slaktegrisrom bør derfor vaskes mellom hvert innsett. Det skal brukes varmt vann (30-40 °C) og såpe ved vasking. Tilstrekkelig tid til opptørking er uunnværlig for å sikre en god avslutning av vaskeprosessen.

Opptørking hemmer bakterieveksten og sikrer slaktegrisen et tørt og trivelig rom ved innsett. Ved behov kan rommet også desinfiseres etter vask.

Format™

Produkter for rengjøring og desinfeksjon

Det finnes mange produkter til vask og desinfeksjon av grisehus. Sørg for at du følger bruksanvisning og riktig dosering for produktene. Grundig bløtlegging er viktig for å få fjernet all møkk. Om en skal desinfisere

må all møkk være fjernet for å gi full effekt av desinfeksjonen. Det må heller ikke være vanddammer igjen på gulvet da dette vil fortynne konsentrasjonen av desinfeksjonsmiddelet.

Biogel

Til bløtlegging, forvask og hovedvask av grisehus.
• FK V.nr.: 68108

Cid 2000

Til vask og desinfeksjon og oppløsning av biofilm i våtføringsanlegg og vannrør. Kan brukes i en oppløsning på 0,01-0,04 % mens dyra er inne. • FK V.nr.: 68129

Kick-Start

Til desinfeksjon av rør og flater. Spesielt godt egnet til fjerning av biofilm i drikkevannsledninger
• FK V.nr.: 68112

Virocid

Bredspektret desinfeksjonsmiddel til alle flater.

NB!

Husk verneutstyr!

Felleskjøpet

Felleskjøpet Agri Tlf.: 72 50 50 50 www.felleskjopet.no